

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΛΕΤΗΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ & ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΣΑΚΧΑΡΩΔΗ ΔΙΑΒΗΤΗ
ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΤΑΒΟΛΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ

Cambridge University Hospitals **NHS**
NHS Foundation Trust

Εκπαιδευτικά **Σεμινάρια** Για τη Δυσπλίδαιμία και το Διαβήτη

2013

ΚΥΚΛΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ
ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ
Απρίλιος - Ιούνιος
2013
Αθήνα

Xelevia®

(sitagliptin, MSD)

ΠΡΙΝ ΤΗ ΣΥΝΤΑΓΟΓΡΑΦΗΣΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΘΕΤΕ ΤΗΝ ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

Σακχαρώδη
Διαβήτη
&
Μεταβολικά
Νοσήματα

Με χαρά σας ανακοινώνουμε ότι το Ινστιτούτο Μελέτης, Έρευνας & Εκπαίδευσης για το Σακχαρώδη Διαβήτη & τα Μεταβολικά Νοσήματα οργανώνει, από τον Απρίλιο μέχρι και τον Ιούνιο του 2013 σε συνεργασία με το Cambridge University της Μεγάλης Βρετανίας, κύκλο Εκπαιδευτικών Σεμιναρίων με θέμα: «Εκπαιδευτικά Προγράμματα για το Διαβήτη, τα Λιπίδια».

Τα σεμινάρια θα πραγματοποιηθούν σε τέσσερα τριήμερα, Παρασκευή, Σάββατο και Κυριακή στις 5 - 7 Απριλίου, 19 - 21 Απριλίου, 10 - 12 Μαΐου & 21 - 23 Ιουνίου στο Ξενοδοχείο Royal Olympic και το συνολικό πρόγραμμα θα διαρκέσει 75 ώρες. Από τις ώρες αυτές ένα μέρος θα κάνουν Άγγλοι επιστήμονες που θα ορίσει το Cambridge University και τις υπόλοιπες Έλληνες.

Στο τέλος όλοι όσοι παρακολουθήσουν το πρόγραμμα θα πάρουν ειδικά διπλώματα με τις υπογραφές Άγγλων και Ελλήνων Καθηγητών. Απαραίτητη προϋπόθεση να παρακολουθήσουν το 80 - 85% των ωρών από τα μαθήματα.

Τα σεμινάρια αυτά είναι τα πρώτα στην Ελλάδα στα οποία διδάσκουν, σε συνεργασία, Έλληνες και ξένοι επιστήμονες με εκτεταμένη ερευνητική εμπειρία.

Τα σεμινάρια απευθύνονται σε Παθολόγους, Διαβητολόγους, Ενδοκρινολόγους και Καρδιολόγους και έχουν στόχο να αναλύσουν και να εμβαθύνουν στις τελευταίες εξελίξεις.

Έχουν δε σχεδιαστεί έτσι ώστε να καλύπτουν όλο το φάσμα των εξελίξεων στον τομέα της Διαβητολογίας και της Δισπλιδαιμίας.

Στο πλαίσιο της συνεχιζόμενης ιατρικής εκπαίδευσης, πέραν των εκπαιδευτικών ωρών θα ακολουθήσουν και μαθήματα που θα μεταδίδονται με σύστημα e-learning από το site www.eumedline.eu και τα οποία θα μπορείτε να παρακολουθήσετε με ειδικούς κωδικούς, που θα σας δοθούν.

Σας καλούμε να συμμετάσχετε, ουσιαστικά και ενεργητικά, με την παρουσία σας στα μαθήματα και με την παράλληλη χρήση του διαδικτύου, ώστε μέσα από το διάλογο να κάνουμε την εκπαιδευτική αυτή εμπειρία πολύτιμη για εσάς και τους συναδέλφους σας.

Dr. Σταύρος Παππάς

Παθολόγος - Διαβητολόγος, Διευθυντής
Γ' Παθολογικής Κλινικής
και Διαβητολογικού Κέντρου,
Γ.Ν. Νίκαιας «ΑΓΙΟΣ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ»
Πρόεδρος Ινστιτούτου Μελέτης, Έρευνας
και Εκπαίδευσης για τον Σακχαρώδη
Διαβήτη και τα Μεταβολικά Νοσήματα

Μωυσής Ελισάφ

Καθηγητής Παθολογίας
Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Dr Arun K. Gupta, MBBS, MA, PhD, FFICM, FRCA, FHEA

Director of Postgraduate Education
Academic Health Sciences Centre,
Cambridge University Health Partners

ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

- European Guidelines for the diagnosis and treatment of dyslipidemias
- Clinical cases
- Treatment of dyslipidemia in special populations
- Niacin: The history of an old hypolipidemic drug
- Diagnosis of Gestational diabetes
- Cancer and diabetes mellitus: is antidiabetic treatment or diabetes itself responsible for the relationship? How does that affect our choices?
- Antidiabetic treatment (mechanism of action, indications, contradictions, efficacy, interactions, adverse events, cost, benefits and risks according to EBM)
- Sitagliptin. What did we learn after 6 years?
- Management of diabetic patient in daily clinical practice. From diagnosis to follow-up and management

1st SEMINAR
5 - 6 April 2013

Chairman: **M. Elisaf**

Epidemiology of cardiovascular disease: classical and emerging risk factors
S. Pappas

Pathophysiology and classification of lipid disorders
M. Elisaf

Pathophysiology of atherosclerosis: the role of lipids
S. Pappas

European Guidelines for the diagnosis and treatment of dyslipidemias
Diagnosis of dyslipidemia / secondary dyslipidemias
M. Elisaf

The role of diet/exercise in the management of dyslipidemias
S. Pappas

Primary target of lipid lowering therapy; the reduction of LDL CHOL
S. Pappas

Non HDL CHOL and Apo B as potential targets of lipid lowering therapy
M. Elisaf

Statins: Mechanisms of action, indications, contraindications, side effects and interactions
M. Elisaf

Ezetimibe: Mechanisms of action, indications, contraindications and side effects
M. Elisaf

Diagnosis and therapy of dyslipidemias

CLINICAL CASES

ΚΥΚΛΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ

2nd SEMINAR
19 - 21 April 2013

Chairmen: **M. Elisaf - A. Alaveras**

Pleiotropic effects of ezetimibe

M. Elisaf

Attainment of LDL cholesterol goal in high risk patients: the role of combination therapy

M. Elisaf

Treatment of dyslipidemia in special populations

Diabetic dyslipidemia

P. Flynn

Dyslipidemia in patients with renal disorders

P. Flynn

In elderly patients

P. Flynn

In children

P. Flynn

Management of patients with severe hypertriglyceridemia

M. Elisaf

Residual cardiovascular risk and its management

A. Alaveras

The cardioprotective role of ω-3 fatty acids

P. Flynn

Statin - fibrate combination therapy

M. Elisaf

Niacin: The history of an old hypolipidemic drug

P. Flynn

Treatment of dyslipidemia: clinical cases

P. Flynn

Treatment of dyslipidemia: clinical cases

M. Elisaf

Treatment of dyslipidemia: clinical cases

P. Flynn

Treatment of dyslipidemia: clinical cases

M. Elisaf

3rd SEMINAR
10 - 12 May 2013

FRIDAY 10th MAY 2013

Chairman: **S. Pappas**

Diabetes mellitus - Classification - Epidemiology of diabetes and its complications
S. Bousboulas

Prediabetes, role of obesity: prevention, diet and/or medication, bariatric surgery
A. Alaveras

Bariatric surgery in obese diabetic patients: benefits and risks
A. Alaveras

From 1993 - 1998 to 2013:

- Hyperglycemia and diabetic complications. Does achievement of glycemic targets reduce diabetic complications?
- What did we learn from large clinical trials on micro- and macrovascular diabetic complications

S. Pappas

Therapeutic targets - personalized, multifactorial approach based on EBM criteria
S. Bousboulas

CLINICAL CASES

S. Pappas - S. Bousboulas - A. Alaveras

ΚΥΚΛΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ

SATURDAY 11th MAY 2013

Chairman: **A. Alaveras**

Pathophysiology of type 2 diabetes mellitus: insulin resistance - β-cell failure - disorders of incretins

S. Robinson

Diagnosis and classification of DM

S. Robinson

Diagnosis of Gestational diabetes

S. Robinson

Gestational diabetes or pregnancy at patient with pre-existing diabetes

S. Robinson

Cancer and diabetes mellitus: is antidiabetic treatment or diabetes itself responsible for the relationship? How does that affect our choices?

S. Robinson

A. Microangiopathy:

Diabetic retinopathy

K. Petrou

Diabetic neuropathy (peripheral and autonomic)

N. Tentolouris

Diabetic foot: prevention and treatment

N. Tentolouris

Diabetes and kidneys

- Microalbuminuria
- Diabetic nephropathy

A. Alaveras

- Diabetes and chronic renal disease

A. Alaveras

Macroangiopathy:

Diabetes and cardiovascular disease (heart attack - peripheral artery disease)

A. Alaveras

CLINICAL CASES

A. Alaveras - N. Tentolouris - K. Petrou

SUNDAY 12th MAY 2013

Chairman: A. Alaveras

Treatment of diabetes in special populations:

- Elderly patients
- Patients with cardiovascular disease

S. Robinson

Risk factors of cardiovascular disease and DMT2:

- Hypertension treatment S. Robinson
- Dyslipidemia treatment

S. Pappas

Treatment of diabetes in special populations:

- Patients with chronic renal disease
- Patients from ethnic minorities

S. Pappas

Emergency conditions in diabetes mellitus:

- Diabetic comas
- Antidiabetic treatment in hospitalized patients

S. Pappas

CLINICAL CASES

S. Pappas - A. Alaveras

ΚΥΚΛΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ

4th SEMINAR
21 - 23 June 2013

Friday 21st JUNE 2013

Chairman: **S. Pappas**

Antidiabetic treatment (mechanism of action, indications, contradictions, efficacy, interactions, adverse events, cost, benefits and risks according to EBM)

Insulin sensitizers:

- Metformin
- Pioglitazone

S. Pappas

Insulin secretion:

- Sulfonylureas
- Glinides

A. Papazafeiropoulou

Novel insulin secretion agents:

- Incretin based therapies
  - a. DPP4 inhibitors (tablets)
  - b. GLP-1 analogues (injection)

A. Alaveras

Differences between DPP4 inhibitors and sulfonylureas

Sitagliptin versus sulfonylureas:

- Aiming at pathophysiological disorders
- Action to β-cell
- Differences in insulin and glucagon secretion
- Actions at cardiovascular system and kidneys
- Differences: hypoglycemia, self-monitoring, body weight
- Cost

S. Pappas

CLINICAL CASES

S. Pappas - A. Alaveras

SATURDAY 22nd JUNE 2013

Chairman: S. Pappas

Cardiovascular effects of incretins:

- Protection of β-cell
- Incretins and kidneys

A. Alaveras

Sitagliptin: What did we learn after 6 years?

S. Pappas

Insulin therapy in type 2 diabetes mellitus:

- Insulin schemes
- When, early or late
- To whom necessarily to whom under conditions

A. Papazafeiropoulou

Self - monitoring: When, how, where? - cost / effectiveness

S. Pappas

Therapeutic algorithm of ADA/EASD 2013

Personalized treatment according to (patients characteristics):

1. Age
2. Hypoglycemia
3. Body weight
4. Cardiovascular risk
5. Renal disease

S. Pappas

CLINICAL CASES

S. Pappas - A. Alaveras

ΚΥΚΛΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ

4th SEMINAR
21 - 23 June 2013

sunday 23rd JUNE 2013

Chairman: A. Alaveras

Quality of life and diabetes mellitus:

- Depression
  - Dementia
  - Socioeconomic effects of diabetes treatment during a period of economic crisis
- S. Pappas

Novel antidiabetic treatments

A. Alaveras

Management of diabetic patient in daily clinical practice:

From diagnosis to follow-up and management

S. Pappas

CLINICAL CASES

S. Pappas - A. Alaveras

Dr Paul Flynn

Consultant Physician at the University of Cambridge with clinical responsibility for internal medicine and metabolic diseases at Addenbrooke's Hospital

Dr Stephen Robinson

Honorary Senior Lecturer at Imperial College London NHS Trust, Areas of Expertise Endocrinology and diabetes mellitus

Αλαβέρας Α.

Ιατρός - Παθολόγος, Διευθυντής Α΄ Παθολογικού Τμήματος, Γ.Ν.Α. «Κορυφαλένειο - Μπενάκειο» Ε.Ε.Σ.

Ελισάφ Μ.

Καθηγητής Παθολογίας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Μπούσμπουλας Σ.

Διευθυντής Γ΄ Παθολογικής Κλινικής Γενικού Νοσοκομείου Νίκαιας «ΑΓ. ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ»

Παπαζαφειροπούλου Α.:

Παθολόγος - Διαβητολόγος, Επιμελήτρια Β΄, Γ΄ Παθολογικού Τμήματος & Διαβητολογικού Κέντρου, Γ.Ν. Νίκαιας

Παππάς Σ.

Παθολόγος - Διαβητολόγος, Διευθυντής Γ΄ Παθολογικού Τμήματος & Διαβητολογικού Κέντρου, Γ.Ν. Νίκαιας «ΑΓ. ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ»

Πέτρου Κ.

Διευθυντής Οφθαλμολογικού Τμήματος, Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών, «Ιπποκράτειο»

Τεντολούρης Ν.

Επίκουρος Καθηγητής Παθολογίας, Α΄ Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών και Διαβητολογικό Κέντρο, Γ.Ν.Α.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Organization
- Secretariat

26 Marathonomahon St, 151 24 Maroussi, Greece
Tel: +30 210 6827405, +30 210 6839690-1
Fax: +30 210 6827409
E-mail: estasinou@tmg.gr, Web site: www.tmg.gr

Γνωρίστε το [eumedline.eu](http://www.eumedline.eu),
ένα από τα κυρίαρχα portal ιατρικού
περιεχομένου στο Ελληνικό
διαδίκτυο, με θεματικές ενότητες
για τον επαγγελματία υγείας
και τον πολίτη

Στο www.eumedline.eu θα βρείτε:

- Σελίδα επαγγελματιών υγείας
- Κατάλογο επαγγελματιών υγείας-μελών
- Προγράμματα διαδικτυακής εκπαίδευσης
(e-learning)
- Επιστημονικά άρθρα
- Λίστα Συνεδρίων Ελλάδας-Εξωτερικού
- On-line κάλυψη συνεδρίων
- Κατάλογο νοσοκομείων-κλινικών
- Αναζήτηση ασθενειών-θεραπειών
- Ιατρικά νέα-ειδήσεις

Για περισσότερες συνταγογραφικές πληροφορίες συμβουλεύετε την Περιήγη Χαρακτηριστικών των Προϊόντων.

Υπεύθυνος Άδειος κυκλοφορίας

MSD Α.Ε.Ε.

ΤΜΗΜΑΤΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΑΘΗΝΑ: Αγ. Δημητρίου 63, 174 56 Αλκαρός,

Τηλ.: 210 9897300

ΒΟΡΕΙΑ ΕΛΛΑΣΑ: 9ο χλμ. Θεσσαλίκης – Θερμής,

570 01 ΛΥΔΑΙΑ

Τηλ.: 2110 863634, FAX: 2110 863687

www.merck.com

Συμπροώθηση από την εταιρεία:

VIANEX A.E. BIOMΗΧΑΝΙΑ ΦΑΡΜΑΚΩΝ

LICENSEE / DISTRIBUTOR OF **MERCK SHARP & DOWME**

Division of MERCK & Co., Inc., Whitehouse Station, N.J., USA

ΤΡΑΦΕΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΑΘΗΝΑ: Οδός Ταπειών, 146-71 Ν. Ερυθρόση, Τηλ.: 210 8009111

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: Β. Κατόβη 2, Τηλ.: 2310 833893

ΠΑΤΡΑ: Μαραύος 133, Τηλ.: 2610 221397

E-mail: <mailto:mailbox@vianex.gr> • www.vianex.gr